

Özet: 7161 ve 7162 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı 306 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği 15.3.2019 tarihli ve 30715 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Uçuş ve dalış hizmetlerinde istisna, internet ve benzeri elektronik ortam üzerinden satışlarda esnaf muaflığı, tazminat ödemelerinde istisna uygulaması, 27.03.2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen ek tazminatlar üzerinden kesilen gelir vergisinin iadesi hakkındaki açıklamalara 306 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yer verilmiştir.

Açıklama

15 Mart 2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 306 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, 7161 ve 7162 sayılı Kanunlarla Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan aşağıdaki değişikliklerle ilgili açıklamalar yapılmıştır.

1- Uçuş Hizmetlerinde Ücret İstisnası

Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesine eklenen 17 no.lu bent ile Türk Hava Kurumu ile kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan müesseselerde uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış kabin memurlarına yapılan aylık ücret ödemelerinin gerçek safi değerinin %70'i 1.2.2019 tarihinden itibaren gelir vergisinden istisna edilmiştir.

İstisna, kamu kurumları hariç Türk Hava Kurumu veya kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan müesseselerde uçuş maksadıyla görevlendirilen;

a) Hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlara,

b) Uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış kabin memurlarına

1/2/2019 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen aylık ücretlerinin gerçek safi değerinin %70'i gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Türk Hava Kurumu veya kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan müesseselerde görevli olmakla birlikte birinci fıkrada belirtilen görevliler dışındaki diğer personel, yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış veya uçak içinde hizmet veriyor olsa da bu istisnadan yararlanamayacaktır.

Buna göre şartları taşıyan pilot ve kabin memurlarına, bahsi geçen hizmetlerine ilişkin olarak ödenen aylık ücret, mesai, prim, ikramiye, gider karşılığı ve sair adlarla yapılan

tüm ödemeler ve sağlanan menfaatler de ücret kapsamında değerlendirilecek ve istisnadan yararlanacaktır.

Ücretin gerçek safi değeri; işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından, Gelir Vergisi Kanunu'nun 63. maddesinde sayılan sigorta primi, şahıs/hayat sigortası primi ve sendika aidatları gibi indirimler ile 31. maddesinde yer alan engellilik indirimi düşüldükten sonra kalan miktardır.

Şartları taşıyan pilotlara ve kabin memurlarına ödenen aylık ücretlerin gerçek safi değerinin %70'i istisna edildikten sonra kalan tutar olan %30'luk kısım gelir vergisine tabi olacaktır.

2- İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Yapılan Satışlarda Esnaf Muafılığı

7162 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 9. maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yapılan değişiklikle; evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satılan esnaf muafılığı kapsamına alınmıştır. Bu muafılıktan faydalanabilmesi için, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarının ilgili yıl içinde geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması(2019 yılı için rakam 30.700,80 TL'dir) gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun 9. maddesinin birinci fıkrasının(6) numaralı bendinde sayılan ürün çeşitlerinden, birden fazlasının üretilerek internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satılması durumunda, satış tutarının ilgili yıl içinde geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartı, her bir ürün cinsi için ayrı ayrı değil tüm ürünlerin toplam satış tutarı için geçerli olacaktır.

Satışların bir kısmının internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden, bir kısmının muafiyet kapsamında diğer şekillerde yapılması halinde, satış tutarının ilgili yıl içinde geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartı, sadece internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yapılan satışlar için geçerli olup, diğer şekillerde yapılan satışlarda tutar sınırlaması bulunmamaktadır.

İnternet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yıl içerisinde yapılan satışların ilgili yılda geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarını geçmesi halinde, esnaf muafiyeti kaybedilecek ve izleyen takvim yılı başından itibaren gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilecektir.

Evlerde üretilen ürünlerin internet ve benzeri elektronik ortamlarda satışında vergi tevkifatı ve belgelendirme

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine göre tevkifat yapmakla sorumlu olanlar tarafından, Kanunun 9. maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında, vergiden muaf esnaftan internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden veya muafiyet kapsamında diğer şekillerde satın alınan mallar için yapılan ödemeler üzerinden, GVK 94/13-(a) maddesi uyarınca %2 oranında tevkifat yapılması gerekecektir

Esnaf muafılığından yararlananlardan yapılan alışların tamamının gider pusulası ile belgelendirilmesi esas olmakla birlikte, münhasıran internet ve benzeri elektronik

ortamlar üzerinden satın alınan mallar için yapılan ödemelere ilişkin olmak üzere, gider pusulasında bulunması gereken bilgileri (imza hariç) ihtiva eden banka dekontları ile de belgelendirilmesi mümkün olacaktır.

3- Tazminat ödemelerinde istisna uygulaması

7162 sayılı Kanununun 2. maddesi ile GVK'nun tazminat ve yardımlarda gelir vergisi istisnasını düzenleyen 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "1. Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar ile 25.08.1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na göre ödenen işe başlatmama tazminatı;"

Yasal düzenleme ile hizmet erbabına ölüm, engellilik ve hastalık gibi durumlarda ödenen tazminat ve yardımlara uygulanan gelir vergisi istisnası aynen korunmuş, gelir vergisinden istisna edilen işsizlik nedeniyle verilen tazminatlar ile işe başlatmama tazminatlarının hangi tazminatlar olduğuna açıklık getirilmiştir. Hizmet erbabına; a) Ölüm, engellilik ve hastalık gibi durumlarda ödenen tazminat ve yardımlar, b) 4447 sayılı Kanun uyarınca ödenen işsizlik ödeneği, c) 4857 sayılı Kanununun 21. maddesine göre ödenen işe başlatmama tazminatları, gelir vergisinden istisnadır.

4447 sayılı Kanun uyarınca sigortalı işsizlere Kanunda belirtilen şartları taşımaları halinde işsiz kaldıkları dönem için yine Kanunda belirtilen süre ve miktarda yapılan işsizlik ödeneği ödemeleri ile 4857 sayılı Kanununun 21. maddesine göre, işverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işçinin başvurusu üzerine işverenin bir ay içinde işe başlatmadığı durumda, işçiye, en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında ödenen tazminat istisna kapsamındadır. 4857 sayılı Kanununun 21. maddesine göre, arabuluculuk faaliyeti sonucunda tarafların, işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları halinde, iş sözleşmesi feshedilen hizmet erbabına en çok sekiz aylık ücreti tutarında ödenen işe başlatmama tazminatları da istisna kapsamındadır.

Karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar ise GVK'nun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde düzenlenen istisna kapsamında olmayıp, söz konusu ödemeler 7103 sayılı Kanun ile 27.03.2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe giren 25/7 bendi kapsamında değerlendirilecektir.

4- 27/3/2018 Tarihinden Önce Karşılıklı Sonlandırma Sözleşmesi veya İkale Sözleşmesi Kapsamında Ödenen Ek Tazminatlar Üzerinden Kesilen Gelir Vergisinin İadesi

7161 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 89 uncu madde ile 27/3/2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar üzerinden kesilerek tahsil edilen gelir vergisinin, hizmet erbabının düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla iade edilmesine imkan tanınmıştır.

İade talebi ve ibraz edilecek belgeler

İade işleminin yapılabilmesi için yeni başvurularda tebliğ ekinde bulunan Ek-1'de yer alan iade talebi dilekçe örneği ile birlikte, kesintiyi yapmakla sorumlu olan işverenden

temin edilen ikale sözleşmesi örneği, söz konusu sözleşmeye istinaden yapılan ödemelere ilişkin kesinti tutarlarını gösterir belge (ücret bordrosu vb.) ve ilgili vergi dairesince gerekli görülen diğer belge ve bilgilerin ibrazı zorunlu olacaktır.

Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten (30.01.2019) önceki başvurular için de varsa eksik belgelerin tamamlanması gerekecektir. Söz konusu hizmet erbabının iade talebine konu ödemenin işten ayrılma karşılığı yapılan ek ödeme niteliğinde olduğunu kesin olarak ispatlayan diğer belgeleri de ibraz etmeleri gerekecektir.

Madde kapsamında başvuruda bulunabilecek hizmet erbabı dilekçelerini, elden veya posta yoluyla ilgili vergi dairesine verebileceği gibi İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda da verebilecektir. İşverenler, iade işleminin yapılabilmesi için, hizmet erbabı, vekilleri veya ilgili vergi dairesince istenilen bilgi ve belgeleri, ivedi bir şekilde temin ve ibraz etmekle yükümlüdürler.

İade uygulaması ve düzeltme taleplerine ilişkin yapılacak işlemler

27.03.2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları, bonus ödemesi, hizmet ödülü, prim ve ek ödeme gibi çeşitli adlar altında ödenen ek tazminatlar üzerinden kesilen gelir vergisi, hizmet erbabının düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairelerine başvurularını üzerine red ve iade edilecektir.

Tarha yetkili vergi dairesi, işverenin muhtasar beyanname yönünden mükellefi olduğu vergi dairesi olup, şubeleri nedeniyle ayrı vergi dairelerinin mükellefi olan işyerlerinde, ilgili şubenin mükellefi olduğu yer vergi dairesidir.

Madde hükmünden yararlanabilmesi için yukarıda yer verilen kapsamdaki ödemelerin 27.03.2018 tarihinden önce yapılmış olması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu ödemeler üzerinden kesilen vergilerin vergi dairesine ödenmiş olması da gerekmektedir.

Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenen düzeltme zamanaşımı süresi dolduktan sonra yapılan başvurular üzerine red ve iade yapılması söz konusu olmayacaktır. Yeni başvurularda 01.01.2014 tarihinden önceki dönemler zamanaşımına uğradığından, bu dönemlere ilişkin başvurular kabul edilmeyecektir. Düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde yapılmış olması şartıyla, maddenin yürürlüğe girdiği 30.01.2019 tarihinden önce yapılan ve düzeltme veya şikayet aşamasında bulunan düzeltme talepleri üzerine de gerekli red ve iade işlemleri yapılacaktır.

Düzeltilme talepleri üzerine red ve iade işlemlerinin yapılabilmesi için bu iade işlemlerine ilişkin dava açılmaması şarttır. Vergi dairesince iade işlemi yapıldıktan sonra her ne sebeple olursa olsun bu iade işleminden dolayı dava açılması halinde, yapılmış olan iade haksız iade kapsamında değerlendirilecek ve iade edilen tutarlar ceza ve faiz uygulanmak suretiyle geri alınacaktır.

Dava aşamasında bulunan iade talepleri

Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenen düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde düzeltme başvurusunda bulunmuş ve düzeltme talebi kabul edilmediği için dava açmış olan hizmet erbabının, mahkemelerde ihtilafı devam eden (henüz kesinleşmeyen) davalarından feragat etmeleri ve buna ilişkin ilgili mahkemeden feragat ettiklerini gösterir şerhli dilekçe örneğini veya bu belge temin edilemediği takdirde mahkemenin feragat nedeniyle davanın reddine dair vereceği karar örneğini, tarha yetkili vergi dairesine ibraz etmeleri kaydıyla gerekli red ve iade işlemleri yapılacaktır.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere vazgeçilen davalarla ilgili olarak idare veya davacı lehine ya da aleyhine yargılama giderleri ve vekâlet ücretine hükmedilmeyecektir.

Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenen düzeltme zamanaşımı süresi dolduktan sonra yapılmış olan düzeltme başvurularının reddi üzerine dava açmış ve mahkemelerde ihtilafı devam eden hizmet erbabına, davalarından feragat edip etmediklerine bakılmaksızın red ve iade yapılması mümkün olmayıp, mahkemelerce verilen kararlara göre işlem tesis edilecektir.

Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunan iade talepleriyle ilgili olarak kesinleşen yargı kararına göre işlem tesis edilmesi gerekmekte olup, verilen kararlar aleyhine olan hizmet erbabının, yeniden düzeltme başvurusunda bulunmak suretiyle madde ile getirilen düzenlemeden faydalanması mümkün olmayacaktır.

Davasından feragat etmek suretiyle iade talebinde bulunan hizmet erbabınca, tebliğin 11. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen belgelerden daha önce ibraz edilmemiş olanların da tamamlanması gerekecektir.

İade Kapsamındaki Ödemeler

Düzenleme kapsamında yapılacak iadeler, 27.03.2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesi gibi sözleşmeler kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları, bonus ödemesi, hizmet ödülü, ek ödeme gibi çeşitli adlar altında yapılan ve ek tazminat niteliğinde olan ödemelerden kesilen gelir vergisiyle sınırlı bulunmaktadır. Karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesinde, işten ayrılma nedeniyle verildiği açık olan ek tazminat niteliğindeki ödemelerin ücret bordrosunda değişik adlarla (prim, iyi niyet ödemesi, teşekkür ödemesi, bonus, paket ödemesi, Ek-1, Ek-2 vb.) görünmesi, bu ödemeler üzerinden kesilen vergilerin iadesine engel teşkil etmeyecektir.

Karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesinde ayrı ayrı görünmekle birlikte, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, prim, ek ödeme ve izin ücreti gibi ödemelerin, ücret bordrosunda (ikale tazminatı, ek ödeme, ek tazminat ve paket ödemesi gibi adlarla) toplu bir halde gösterildiği durumlarda ise, toplam ödeme içerisindeki ek tazminat ödemesinin belirlenmesi ve bu tutara isabet eden verginin iadesinin sağlanması gerekmektedir.

Karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesinde yer verilen veya bu sözleşmeler kapsamında yapılan ödemelerin dahil edildiği ilgili ayın ücret bordrosunda yer alan ve ek tazminat niteliğinde olmayan ihbar tazminatı, normal ücret, mesai ücreti, resmi tatil ücreti, yıllık izin ücreti, yol ücreti, yemek ücreti, sigorta ödemeleri, sosyal yardımlar, geçmiş veya mevcut dönemdeki çalışmalar karşılığı yapılan hizmet primi ve ikramiye ödemeleri ile ücret kapsamında olan benzeri ödemelerden kesilen gelir vergisinin iade edilmesi söz konusu olmayacaktır.

27 Mart 2018 tarihinden sonra yapılan ödemeler

27 Mart 2018 tarihinden (bu tarih dahil) sonra düzenlenen sözleşmeler ile bu tarihten önce düzenlenmiş olmakla birlikte öngörülen ek tazminat ödemesinin 27 Mart 2018 tarihinden (bu tarih dahil) sonra yapıldığı durumlarda, geçici madde hükmünden faydalanılması mümkün değildir.

303 Seri No.lı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, 27.03.2018 tarihinden sonra hizmet erbabına ödenen kıdem tazminatı ve ikale sözleşmesine istinaden yapılan ek tazminat ödemesi toplamının, hizmet erbabının

çalıştığı süre dikkate alınarak hesaplanan en yüksek Devlet memuruna ödenen azami emekli ikramiyesini aşmayan kısmının gelir vergisinden istisna edilmesi ve bu tutar üzerinden vergi kesintisi yapılmaması gerekmekte olup, istisna limitini aşan ek tazminat ödemelerinin ise ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, 27.03.2018 tarihinden sonra hizmet erbabına ödenen ve istisna limitini aşan ek tazminat ödemelerinden kesilen vergilerin iadesi mümkün değildir.

Yukarıdaki tebliğde belirtilen hususlar yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ek- [Gelir Vergisi Genel Tebliği \(Seri No: 306\)](#)

Saygılarımızla,

Bize Ulaşın

Vergi Hizmetleri
KPMG Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

KPMG İstanbul Ofis

İş Kuleleri, Kule 3, Kat:2-9,
Levent, İstanbul
T: +90 (212) 316 60 00

KPMG Ankara Ofis

Paragon Tower
Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. No: 8
Çukurambar, Ankara
Tel : +90 (312) 491 72 31
Fax : +90 (312) 491 71 31

KPMG İzmir Ofis

Heris Tower, Akdeniz Mah.Şehit
Fethi Bey Cad. No:55 Kat:21 D:34
Alsancak-Konak / İZMİR
Tel : +90 (232) 464 20 45
Fax : +90 (232) 464 21 45

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir.

© 2019 KPMG Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., bir İsviçre kuruluşu olan KPMG International Cooperative'e bağlı bağımsız üye firmalardan oluşan KPMG ağına üyesi bir Türk şirkettir. Tüm hakları saklıdır.

KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır.